

A liberális rossz

PUBLICISZTIKA - ELSŐ OLDAL - LXIV. évfolyam, 8. szám, 2020. február 21.

A miniszterelnök éértékelő beszédéből a legnagyobb feltűnést ez a másfél mondat keltette: „olyan, hogy liberális, nincs is. A liberális nem más, mint diplomás kommunista.” A szövegrészt Orbán közvetlenül Láncki Andrásnak, a Corvinus Egyetem rektorának egy 2018. májusi cikkecskéjéből vette át, aki viszont, mint arra az *Örülünk, Vincent?* blog már akkor rámutatott, a *Rumnapló* című filmből idézte, hagyva az eredeti befejező félmondatot: „aki néger fejvel gondolkozik”.

Mármost a *Rumnapló* (2011) Hunter S. Thompsonnak, a gonzó újságírás atyjának Puerto Rico szigetén, az USA társult államában játszódó regényéből készült, amihez 1960-as élményei szolgáltattak anyagot, és a szöveg egy negatív szereplő, bizonyos Zimburger szájából hangzik el. Láncki rektor úr tehát téved, amikor azt feltételezi: „Valószínűleg a regényíró nagyban befolyásolta az 1950-es és 1960-as évek Amerikájának közhangulata és az egyetemi campusain történetek.” A vélekedésnek semmi köze nincs az amerikai diákmozgalmakhoz, sőt Hunter S. Thompson saját véleményéhez sem, és a közhangulathoz is csak annyi, hogy az volt a polgárjogi harcok legfeszültebb, halálos áldozatokat követelő időszak. Tehát azzal, hogy az író az adott helyen és időben a liberálisokat lekomcsizó és lenégerbérencező szavakat ad egy figura szájába, nem a liberalizmusról mond ítéletet, hanem jellemet ábrázol, az a dolga.

Ám hagyjuk a pontoskodást, bármekkora intellektuális örömet okoz. A miniszterelnök vasárnap nem arról akart kiselőadást tartani, hogyan viszonyul a 2020-as Magyarország az 1960-as Puerto Ricóhoz, hanem azt akarta mondani, hogy a liberális rossz ember, és a liberális demokrácia rossz rendszer.